

שמאי פרק ראשון נדה

יא.

עין משפט נר מצוה

צא א מיי פ"ח מהל' אסורי
ציהא הלכה ב סמנ לאון
קח תושב"י י"ד סמנ קפטי
ספיק ח:
צב ב מיי ש"ס ויש' כשנות
ובמיי טוש"ע שם ספיק
יח:
צג ג ד מיי ש"ס וע"ש במ"מ
טוש"ע שם ספיק ח:
צד ה מיי פ"ד מהל'
ממנח' משבט ומשב
ה' ב סמנ לאון קפטי:
צה ו מיי שם הלל' ו פ"ד
מהל' אסורי ציהא הל'
טו וע"ש סמנ שם טוש"ע
י"ד ס' קפד ספיק ח וסמנ
קפד ספיק ח:
צז ז מיי פ"ד מהלכות
משבט ומשבט הל' ז
טוש"ע י"ד סמנ קפד ספיק
ד:
צח ח ט מיי שם הל' ז
צח י ב מיי פ"ח מהל'
אסורי ציהא הל' ט
וע"ש במ"מ סמנ שם טור
י"ד ס' קפס:
צצ ל מיי ש"ס פ"ו הלכה ה:

אלא לקפציות והתניא ב'י. פרש"י לקפציות לחודייהו וקשה דאם
כן לישני כסמון לא קבעה וסת לימיה אלף לקפציות לחודייהו
ולמה חזר מסכרמו ובסמון נמי דפרין לימיה פשיטא לישני דלא
קבעה וסת לקפציות לחודיה דקס"ד מעיקרא ונראה לפרש אלף
לקפציות אף לקפציות דליינו לימיה

עס קפציות אלף קפציות לחודייהו
פשיטא להש"ס דלא קבעה:

קפציה וראתה. (י) ג' זמני גרסי'
כדאמרין [נהבא על
יצמתן] (יבמות דף סד): דבזמנות סמס
דן מנא כרשב"ג לקמן פרק האשה
(דף סג). למנן אין האשה קובעת וסת
עד שתקבענו ג' פעמים:

במעין פתום. פירש רש"י כגון
דחזאי ריש ירחא וריש
ירחא וכ"כ צירחא וריש ירחא ומעין
פתום כגון שהרציות הראשונות של
וסת היו בתוך ימי נדה (י) או כ"כ
צירחא וריש ירחא) או ריש ירחא ורי'
צירחא וכן צנייה וצשלישי חזאי
חמש צירחא ולא חזאי ריש ירחא ורי'
ולכך פסק דמפרש (י) שיליה בנות
כותים (לקמן דף טו): ריש ירחא וחמש
צירחא מרי זמני וצשלישי חמש צירחא
ולא חזאי ריש ירחא דקבעה לה וסת
צה' צירחא צרביעת קשה אליניה
מתניתין לרבי יוחנן וי"ל דליהו יפרש
מעין פתום דחזאי שלשה זמני ריש
ירחא וחמש צירחא ולמלא (י) דפרש
לקמן דר"פ איירי דחזאי ג' זמנין ריש
ירחא וחמש צירחא דהאי נמי מקרי
מעין סמוס יפרש מתני' מעין פתום
כפירוש אחר דרש"י דפירש שראתה א'
ב' ג' ד' רלופים בג' חדשים ראשונים:
אלף

שופעות. לאו דוקא: **קפלה**. היו אונס: **קפלה** ו**רלסה**. ג' פעמים
קבעה לה וסת כדמפרש ואזיל: **אילימא** לימים. כגון קפלה צאחד
בשבת וראתה וקפלה צאחד בשבת וראתה וכן שלישית קבעה לה וסת
צאחד בשבת וכל זמן שמתראה עוד צאחד בשבת וכל קפליה

דיה שעתה ואם הגיע אחד בשבת ולא
בדקה עלמה טמאה מספק דלורת
בזמנו הוא בא כל יומא צאחד בשבת:
דלא קפיץ לא חזאי. אלמא לאו וסתה
הוא: **אלף לקפיות**. כיון דראתה שלש
פעמים על ידי קפליה הורגלה לראיית
קפליה ובכל יום שתקפוץ ממזקינן לה
צרוזה ואם לא צדקה טמאה ואפילו
שאר ימות שבת: **לימים ולקפיות**.
כל אחד בשבת שתקפוץ ממזקינן לה
צרוזה דזמנה הוא לראות צאחד
בשבת על ידי קפליה: **לימים לחודייהו**
פשיטא. דלא קבעה: **דיומא** הוא דקא
גריס. ויהא צאחד בשבת וסתה אפילו
בלא קפליה: **קמ"ל** הא דלמר דלא
קבעה וסת לימיה דקפליה דלחמול
גרמה לראייה דהאידנא ואין לה וסת
צאחד בשבת בלא קפליה ולא לקפליה
בלא אחד בשבת מדלא חזיא מאתמול:
מתני' אע"פ שאמרו דיה שעתה.
צאשה שיש לה וסת: **לריכה** להיות
בזדקת. בכל יום שחרית וערבית
כשאר נשים: **חזן מן הנדה**. משראתה
יום אחד טמאה שבעה ואינה לריכה
בדיקה לא שבעה שהרי בלא לריכה היא
טמאה: **והיושבת על דס טוהר**.
דלמה לה בדיקה אפילו תראה דס
טוהרה היא: **ומשמעם צעדים**. אע"פ
שיש לה וסת לריכה לשמש צעדים
ולבדוק לפני תשמיש ולאחר תשמיש:
וצנונה שדמיה טורין. ד' לילות
דהיא אינה לריכה לשמש שהרי
דמה טוהר ואפילו ששמו מראה דמיה
הואיל ושמשה אמרינן דמשום תשמיש
נשתנה אצל שחרית וערבית היכה
דלא שמשנה (א) אחר צעילה ראשונה
לריכה בדיקה כדמפרש בגמרא (ע"ש) שמה
ששמו מראה דמים שלה: **ופעמים**
לריכה להיות צדוקה. כל אשה: **שחרית**
וצין השמשות. שחרית להכשיר טהרות
של לילה ערבית להכשיר טהרות של
יום כדאמרין טעמא צריש פירקין ד:]:
לשמש אס ציפס. עס צעלה: **גמ' סמוך**
ימי וינכס. כגון ראתה בראש חודש
וחזרה וראתה בט"ו לחודש כשעומדת
צימים שהיא ראויה לויצה דהיינו י"א
יום שבין נדה לנדה וחזרה וראתה
בראש חודש וצט"ו לחודש וחזרה

(א) רש"י מ"ו, (ב) ר"מ מ"ו,
ג' ע"ל ו, (ד) ונקמן לטע'
(ה) ונקמן לה: ותיקני'
(ו) רש"י מ"ו ועיין רש"י
ובשם מרובי וריבוי הכי
הנאון המפורסם מוה"ר
שולן גר"ו אב"ד דק"ק
אמשטרדם וי"ל הנאון גר"ו.
ע' במהרש"א שהריקן לקיים
הטקסא הישנה בפירוש דקוח
ולול דברי הנאונים יש לקיים
הטקסא הישנה כפשוטו
דודאי פירוש מהל' נדה
דקאמר רש"י היינו מהל'
וסת והלך לפרש דלא קפטי
היינו קמני נדה אינה לריכה
בדיקה הא זמני דלריכה
לבדוק כגון מחמת וסת שעתה
רוצה לנטע וקח וזחיל ריש
ירחא לא בירחא בדיקה דקוח
לריכה בדיקה צה' בירחא
שמה מראה פעם ג' צה'
בירחא לנור ובמ"ש שעתה
לק"י רש"י דודאי מנא
דמתיא לא מיידי במחלת וקטי
דהא סתמה קמני חזן מן
הנדה וקפי אלגילי דקמני
אע"פ שאמרו דיה שעתה
והיינו אש שיש לה וסת
כדפירש"י ויהא קמני לריכה
להיות בודקת חזן מן הנדה
וכיון דלא מפליג מנא מרי
מסתמא חזן דקוח מן הנדה
אפי' אחר דמיה שמה לעיל
דמיייר שיש לה וסת קבע
א"כ דודאי מיידי מנא דמתי'
במעין פתום משה' אינה
לריכה בדיקה דלא איה לה
מרי ובכתי אלו דברי ש"ס
כפשוטן על שום שגגות
וקפ"ל ע"כ דברי הרב הנאון
גר"ו ודברים צבירים הם
למנין, (י) ס"א א"ע,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ובמחלה
שדמיה וכו' אחר צעילה
ראשונה. ג"כ לנאון ראשון
שפירש"י בגמ' לאו דוקא
שלא שמשנה כלל אחר צעילה
ראשונה אפילו שמשנה אשה
שהייה לא שמשנה ופקעה
ע"ה וק"ל: (ב) ד"ה
במעין וכו' של וסת הו'
בכוח ימי נדה: (ג) בא"ד
ולשולן ע"כ ג"כ על מנח
לקמן דף טו ע"ש ע"ש:
(ד) תוס' ד"ה קפלה:
וראתה ג' זמני ג' י"ב ע"ל
בסוף פ' בנות כותים דף
טו ע"כ כמנח הוסיף
גד"ה אלמא דהתלמוד לא
שח להכיר מהל' זמני:
(ה) ד"ה ממעין וכו' שיליה
בנות. ג"כ עיין במ"ד
גד"ה אלמא: (ו) בא"ד
ולמלא דפרשיית לקמן
דכ"ז פסא:

שאמרו דיה שעתה לריכה להיות בודקת חזן מן הנדה והיושבת על דם
טוהר ומושמשות בעדים חזן מיושבת על דם טוהר ובתולה שדמיה טהורים
ופעמים צריכה להיות בודקת שחרית ובין השמשות הובשעה שהיא עוברת
לשמש את ביתה יתירות עליהן כהנות בשעה שהן אוכלות בתרומה רבי
יהודה אומר אף בשעת עברתן מלאכול בתרומה: **גמ' חזן מן הנדה דבתוך**
ימי נדתה לא בעי בדיקה הניחא לרבי שמעון בן לקיש דאמר אשה קובעת
לה וסת בתוך ימי זיבתה ואין אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדתה שפיר
אלא לרבי יוחנן דאמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדתה תבדוק
דילמא קבעה לה וסת אמר לך רבי יוחנן כי אמינא אנא היכא דחזיתיה
במעין פתום אבל חזיתיה ממעין פתום לא אמרי: והיושבת על דם טוהר:
קס"ד מבקשת לישב על דם טוהר הניחא לרב דאמר (ה) למעין אחד הוא
התורה טמאתו והתורה טהרתו שפיר אלא ללוי דאמר שני מעינות הם
תבדוק דילמא אכתי לא פסק ההוא מעין טמא אמר לך לוי הא מני
בית

וראתה בט"ו לחודש ולא ראתה בראש חודש שלפניו שקבעה לה וסת לט"ו
בגון ראתה בראש חודש וחזרה וראתה בחמישי בחודש דהיינו צימי נדות וחזרה עוד פעמים
בחמישי בחודש לא קבעה וסת שאין ראיית ימי נדה ראויה לקבוע שהיא עלולה לראות צימי נדות: **שפיר**. קמני במתניתין דלא צעיל בדיקה
דאי לטמוי טמאה היא ואי לקבוע וסת וילדה אס משנה וסת שלשה פעמים ליום אחר שאינה למודה עד עכשיו הא אמרת דלא קבעה:
ממעין סמוס. כדמפרש אליבא דר' יוחנן צשליה פ' בנות כותים (לקמן דף טו): כגון דחזאי ריש ירחא וריש ירחא ועשרים וחמשה וריש ירחא
דהוה ראייה כדמיייר צימי נדות דאפילו הכי הוה קביעות וסת צריש ירחא כדמפרש התם דלמר וסתה צריש ירחא קבעה וסת דלקדים
וחזאי דמים ימירי איתוספו בה דהא דלא קבעה משום דלמילת וסת וסת ממעין סמוס וגם ראייה אחרונה שיש לה כמעין
סמוס כדלמר הא דלקדים וחזאי מוספת דמים הוא אצל ממעין פתום כגון שהרציות הראשונות וסת (י) יהו בתוך ימי נדה כי
מתניתין (י) (דלא מייירי במחלת נדה דהא לא מפליג בה מידי אלא סתמא קמני חזן מן הנדה) הילכך לא צעיל בדיקה צימי נדות שהרי
נפתח מעינה ואפילו היא רואה לא תקבע וסת. לישנא אחרונה ממעין סמוס שראתה היום ופקעה וחזרה וראתה צרביעי או בחמישי
לנדה אצל ממעין פתום כגון שלא פסקה וראתה א' צ' ג' ד' לחודש וראתה פעם שניה צ"ד בחודש וכן שלישית לא מהניא ראייה צרביעי
בחודש נדודת קמנא לניקבע ומתניתין במעין פתום (י) וראשון ישר צעיי: **מקשקש** לישב כשכלין ימי לילה כגון צשביעי לזכר או
יום הבה בתוך ז' של לילה ודס הבא לאחר שבעה ממעין אחד הוא: **הסורה עמאום**. כף שבעה לזכר וי"ד לנקבה: **והסורה טהרסו**. כל
ימי הטוהר: **שפיר**. קמני מתניתין דלא צעיל בדיקה דהא צין פסקה וצין לא פסקה טמאה היום וטהורה למחר: **אלף ללוי דלמר שני מעינות**
הן. נפתח טמאה כל ימי הלידה וסתה הטהור ולסוף שבעה לזכר וי"ד לנקבה נסתה הטהור ונפתח הטהור ולוקימנא התם דשופעת
מתוך שבעה לאחר שבעה ס"ל ללוי דאפילו צשמיני לעולם היא טמאה עד שתפסקו דהא לא נסתה הטהור תבדוק צשביעי דילמא וכו':

גליון הש"ס

תוס' ד"ה קפצה וראתה ג'
ויבני גרסין וכו'. ע"ל לט'
ע"כ תוספת ד"ה אלמא:

הגהות הגר"א

[א] גמ' ובשבת קפלה ולא
חזאי. י"ב ע"ל לה וכו' הוא
ככל הפוסקים ואף הרמב"ם
שפירש דלוי אלושנא קמא
מפרש דמיייר ק' ועיין בגמ'
משנה:

מוסף רש"י

אף בשעת עברות. אף
בשעה שהם מתחלפות
ומסיימות לחלוט בתרומה,
לכריכת לבדוק (ועי' ג'
בתוך ימי נדתה. צימים
שהיא נדה (לקמן לט: וע"ש).
מעין אחד הוא. דס הבא
צימי לילה ודס הבא צימי
טוהר צנימא אחר מן האין
(לקמן לה): דס הבא
בשבעים של נקבה שהוא
עמל ודס הבא לאחר
בשבעים שהוא טוהר. ממעין
אחד הוא (סנהדרין י"ט).
התורה טמאתו. כל
בשעיים והתורה טהרתו.
לאחר בשעיים וחזיה
ועימאמלו לאחר שלכן ימי
טוהר (טו).

תוס' הרא"ש

משום הכי קא דייק: אמא
לקפציות. פרש"י לקפציות
לחודייהו. וקשה לפירושו
איכ' מאי פריך בתר ימי
לחודייהו פשיטא לישני ליה
דאחא
לקפציות לחודייהו לא
קבעה לה וסת כדוהה ס"ד
מייקרא. וק"ל כיון דלא קאי
האי דקאמר מעיקרא אלא
לקפציות ליה לישני
בתר דפרין ליה מברייחא
אלא לקפציות ולימים הלכך
ג"ל הא דקאמר לקפציות
היינו לקפציות עס הימים
אבל לקפציות לחודייהו הוה
פשיטא ליה דלא קבעה מרי
דהוה אימיה לחודייהו:
אע"פ שאמרו דיה שעתה
צריכה להיות בודקת. הקשה
הר"י יעקב מאורליניש דהכא
אמרין דאע"פ דרייה שעתה
צריכה להיות בודקת. וגבי
י"א יום שבין נדה לנדה
אשכחן איפכא דתנן פרק
בנות כותים כל י"א יום
בזדקת טהרה ואמרין
בגמרא למאי הלכתא אמר
רב יהודה לומר שאינה
צריכה בדיקה. ונתייבחת
בשבתות יום טמאה מעת
לעת וי"ל דתנן מהכא מן
הדין כיון דריין שעתן כ"ש
דלא בעי בדיקה אלא משום
שלא תשתבח תורת בדיקה.
אבל גבי י"א יום אס לא
בדוקו ככשיו בדוקו לאחר
מכאן: **תבדוק** דלמא קבעה
לה וסת. מהיה לוי בדיקה
כיון לא אשכחן שתקני
חכמים שתהא אשה צריכה
לבדוק שמת קבע לה וסת
דאיכ' אפילו אשה שאינה
בדיקה כשהיה תבדוק בכל
יום שמת תקבע לה וסת
וצ"ע: **ממעין פתום** לא
אמרי. לאותו לשון שפירש"י
כשהראיות ראשונות בימי
נדה היינו פתום קשה למאי דבעי למימר בסוף בנות כותים דאפילו הכי אי גונא אמר רבי יוחנן א"כ תקשי ליה
מתיי' הלכך לשון שני עיקר: